

Vergaderjaar 2019–2020

29 544

Arbeidsmarktbeleid

Nr. 1003

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2020

De regering staat voor een eerlijke arbeidsmarkt waarop mensen gelijke kansen krijgen. Daarom is het Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie 2018–2021 ingericht (Kamerstuk 29 544, nr. 834). Het Actieplan kent drie pijlers: toezicht en handhaving, onderzoek en instrumenten en kennis en bewustwording. Binnen de pijler onderzoek en instrumenten is een breed onderzoeksprogramma ingericht. Hierbinnen wordt onderzocht hoe werving en selectieprocedures in Nederland er uitzien en hoe- en wanneer discriminatie zich voor kan doen in deze procedures. Daarnaast wordt onderzocht hoe hier effectief toezicht op ingericht kan worden door de Inspectie SZW. Met deze brief breng ik enkele opgeleverde onderzoeken onder uw aandacht.

Aan bureau RADAR/Art.1 is gevraagd de meldingen die betrekking hebben op arbeidsmarktdiscriminatie bij de landelijke antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) nader te analyseren¹. Meldingen bij ADV's over arbeidsdiscriminatie hadden de afgelopen vijf jaar in 43 tot 51% van de gevallen betrekking op werving en selectie, waarmee dit veruit de grootste subcategorie is. Leeftijd, geslacht en herkomst zijn daarbij de meest voorkomende discriminatiegronden. Ook blijkt wederom, op basis van kwalitatief onderzoek door Radar, dat melding doen veel kan vragen van het slachtoffer.

In 2018 is onderzoek gedaan door onderzoekers van de Vrije Universiteit in opdracht van het College voor de Rechten van de Mens naar leeftijdsdiscriminatie in vacatureteksten. Op verzoek van de Tweede Kamer is dit onderzoek herhaald door de Inspectie SZW². Een algoritme is toegepast op alle vacatureteksten uit 2018. Het gaat hierbij om ruim 2,6 miljoen unieke vacatureteksten. De resultaten zijn vergelijkbaar met het onderzoek uit 2018. 67.277 (2,5%) tot 96.646 (3,6%) vacatureteksten bevatten termen

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

die duiden op leeftijdsdiscriminatie, dit is procentueel vergelijkbaar met de resultaten uit 2018. Alhoewel het aantal gedetecteerde vacatures procentueel laag is, is dat in absolute aantallen nog steeds een groot getal, waarbij enkele bedrijven verantwoordelijk zijn voor het grootste aandeel positieve «hits». Dit geeft de Inspectie SZW waardevolle informatie over waar de risico's op discriminatie het hoogst is en waar dus risicogericht toezicht gehouden kan worden. Een aantal van de betreffende bedrijven kan dan ook een inspectie tegemoet zien.

Door onderzoeksbureau Panteia is in opdracht van de Inspectie SZW een marktverkenning uitgevoerd naar werving en selectie door derden³. Hiertoe behoren onder andere uitzendondernemingen, detacheringsbedrijven, wervings- en selectiebureaus en andere intermediairs. Daarnaast worden in deze marktverkenning de ontwikkelingen bij assessmentbureaus en werkplatforms beschreven alsmede het gebruik van digitale systemen en AI bij de werving en selectie. TNO heeft een onderzoek uitgevoerd naar digitale arbeidsmarktdiscriminatie⁴, waarbij zij vooral hebben gekeken naar de geautomatiseerde systemen en algoritmen die bij de werving en selectie door werkgevers en door derden op dit moment in gebruik zijn, welke ontwikkelingen daarin zichtbaar zijn en hoe het toezicht daarop vorm kan worden gegeven. Door onderzoeksbureau Kantar is een onderzoek gedaan naar beleving en ervaringen van jonge ouders en ouderen met arbeidsmarktdiscriminatie en uitsluiting⁵. In dit onderzoek is een aantal focusgroepen georganiseerd waarbij gekeken is hoe deze doelgroepen bij het solliciteren discriminatie tegenkomen op de arbeidsmarkt.

Nadere toelichting op deze en andere lopende onderzoeken en acties binnen de pijlers toezicht en handhaving, onderzoek en instrumenten en kennis en bewustwording volgt in de voortgangsrapportage van het Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie 2018–2021. Deze wordt voor de zomer aan uw Kamer toegezonden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
T. van Ark

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.